

KO TAD ĪSTI NOZĪMĒ – BŪT GATAVAM SKOLAI?

Kas vecākiem jāzina, sūtot bērnu 1. klasē

Sagatavoja: Daugavpils 9.vidusskolas psiholoģe

Avots: apollo.lv

- ▶ Turklāt ļoti individuāls process, jo katram bērnam ir savas – atšķirīgas attīstības fāzes, līdz ar to šis process var ilgt no brīža, kad bērns uzsāk bērnudārza gaitas līdz pat pirmā skolas gada beigām.
- ▶ Tomēr pastāv vairāki būtiski faktori, kas vecākiem jāzina, jāņem vērā un jāakceptē, sūtot bērnu 1. klasē.

GATAVOŠANĀS SKOLAI IR PROCESS, TAS NAV STĀVOKLIS, KAS KĀDĀ KONKRĒTĀ DATUMĀ IESTĀJAS.

Bērnam, lai viņš veiksmīgi un bez liekiem pārdzīvojumiem uzsāktu skolas gaitas, jābūt gatavam tām gan intelektuālajā, gan psiholoģiskajā, gan sociālajā, gan fiziskajā ziņā.

Par to, vai bērnam jau doties uz skolu, vislabāk spriest visiem kopā – vecākiem, bērnudārza pedagogiem, ģimenes ārstam, klases skolotājam.

VEIKSMĪGA SĀKUMA NOSACĪJUMI

Viens faktors, kas jāņem vērā, ir piena zobu nomaiņšanās uz pastāvīgajiem:

4 - 6 piena zobu vietā ir jābūt izaugušiem pastāvīgajiem zobiem. Par to vecāki dažkārt smaida, tomēr tam ir sava jēga – mums organisms dažādos dzīves posmos daudz pasaka priekšā.

Ļoti svarīga ir bērna sociālā, emocionālā un kognitīvā attīstība, viņa lielās un sīkās motorikas, atmiņas attīstība un citi faktori.

**KĀ TAD NOVĒRTĒT, VAI BĒRNS
PATIEŠĀM IR SKOLAI GATAVS?**

1.

Fiziskā attīstība un veselība

(ietverot redzes un dzirdes veselību, lielo un sīko motoriku, tās attīstību u.c.)

**LAI RASTU PRIEKŠSTATU PAR BĒRNA
SAGATAVOTĪBU, VAR NOVĒROT VIŅA
ATTĪSTĪBU 3 JOMĀS:**

2.

Sociālā un emocionālā attīstība

(saskarsme ar citiem bērniem un pieaugušajiem ārpus ģimenes,
disciplīnas prasību ievērošana, neveiksmes situāciju pārvarēšana
u.c.)

**LAI RASTU PRIEKŠSTATU PAR BĒRNA
SAGATAVOTĪBU, VAR NOVĒROT VIŅA
ATTĪSTĪBU 3 JOMĀS:**

3.

Valodas attīstība

Matemātiskā attīstība

Zinātkāre, mācīšanās motivācija, tās noturība

**LAI RASTU PRIEKŠSTATU PAR BĒRNA
SAGATAVOTĪBU, VAR NOVĒROT VIŅA
ATTĪSTĪBU 3 JOMĀS:**

- ▶ sadalīt vārdus zilbēs;
- ▶ atpazīt rīmes (piemēram, Anna – vanna – panna – kannā);
- ▶ sadzirdēt skaņas (piemēram, vārds Mārcis sākas ar M).
- ▶ Matemātikā savukārt līdzīgi ir ar daudzuma un skaitļu priekšzināšanām.

**PIRMSSKOLAS VECUMA BĒRNS, KURAM IR
LABAS FONOLOĢISKĀS SPĒJAS, PROT:**

- ▶ atpazīt atsevišķu elementu īpašības (piemēram, sakārtot klucīšus pēc izmēra, krāsas, formas)
- ▶ sagrupēt elementus (viena veida priekšmetus, piemēram, augļus, uztvert kā grupu)
- ▶ veidot virknes (piemēram, sarindot klucīšus pēc lieluma)

**PIRMSSKOLAS VECUMA BĒRNS, KURAM IR
LABA DAUDZUMA UN SKAITĻU UZTVERE,
PROT:**

Paškompetence

- ▶ Cik patstāvīgs bērns ir ikdienā?
- ▶ Cik daudz pašpalāvības viņam ir?
- ▶ Cik attīstīta ir bērna koncentrēšanās spēja?
- ▶ Cik attīstīta ir lielā un sīkā motorika? (piemēram, vai prot aiziet kurpju šņores, vai var nostāvēt uz vienas kājas, noiet pa līdzsvara dēlīti u.c.)

**RAST PRIEKŠSTATU PAR BĒRNA
SAGATAVOTĪBU SKOLAI VAR ATBILDOT UZ
VAIRĀKIEM JAUTĀJUMIEM:**

Sociālā kompetence

- ▶ Kā bērns veido attiecības ar citiem, kā tajās iesaistās?
- ▶ Kāda ir bērna uzvedība un rīcība, darbojoties grupā?
- ▶ Kā bērns rīkojas/reaģē konfliktsituācijās?

**RAST PRIEKŠSTATU PAR BĒRNA
SAGATAVOTĪBU SKOLAI VAR ATBILDOT UZ
VAIRĀKIEM JAUTĀJUMIEM:**

Mācību kompetence

- ▶ Kā bērns darbojas ar dažādiem materiāliem?
- ▶ Vai prot uzzīmēt zīmējumu pēc parauga?
- ▶ Kādā līmenī ir bērna runas attīstība un lasīšanas prasme?
- ▶ Kāda ir bērna intelektuālā jeb kognitīvā (informācijas apstrāde, uzmanība, uztvere, atpazīšana, zināšanu reprezentācija, atmiņa, valoda, domāšana, problēmu risināšana, radošums, lēmumu pieņemšana u.c.) attīstība?

**RAST PRIEKŠSTATU PAR BĒRNA
SAGATAVOTĪBU SKOLAI VAR ATBILDOT UZ
VAIRĀKIEM JAUTĀJUMIEM:**